

ELŐTERJESZTÉS

Hegyhátszentmárton Község Önkormányzata
Képviselő-testületeinek 2024. május 23-i ülésére**Tárgy: Beszámoló a 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról**

A napirendet tárgyaló ülés dátuma:	2024.05.23.
A napirendet tárgyaló ülés:	képviselő-testület
Az előterjesztést készítette:	Radicsné dr. Soós Ágnes jegyző
Előterjesztő:	Radicsné dr. Soós Ágnes jegyző
A napirendet tárgyaló ülés típusa:	nyilvános / zárt
A határozat elfogadásához szükséges többség típusa:	egyszerű / minősített
A szavazás módja:	nyilvános / titkos

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a helyi önkormányzatnak a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készítenie. Az értékelésnek, beszámolóknak a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete szerinti tartalmi követelményeknek kell megfelelnie. Az előzőekben a testület által tárgyalt Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat beszámolója és jelen előterjesztés mellékletét képező gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló beszámoló együttesen képezi fenti törvényi kötelezettség teljesítését.

Kérem a T. Képviselő-testületet tárgyalja meg jelen beszámolót is és az alábbi határozati javaslatot fogadja el.

Ivánc, 2024. május 21.

Radicsné dr. Soós Ágnes sk.
jegyző

Határozati javaslat:

.../2024. (.....) Képviselő-testületi határozat
a 2022. évi gyermekvédelmi tevékenységről szóló beszámoló elfogadásáról

Hegyhátszentmárton Község Önkormányzatának Képviselő-testülete gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése alapján megtárgyalta és a melléklet szerint elfogadja Hegyhátszentmárton településen a 2023. ében végzett gyermekvédelmi tevékenységről szóló átfogó értékelést, beszámolót.

Felelős: polgármester

Határidő: azonnal

Beszámoló
a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról 2023. évben
Hegyhátszentmárton községben

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében az önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról átfogó értékelést készít. A Gyvt. 39-40. §-a a gyermekjóléti szolgáltatási, míg a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 64. §-a a családsegítési feladatokat határozza meg. A Gyvt. 40. § (1) bekezdése szerint a gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató keretében működtethető. Az önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 147/1997. (IX.10.) Korm. r. 10. sz. melléklete határozza meg.

A Gyvt. értelmében az állam, a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

Az Szt. értelmében a családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

1. Hegyhátszentmárton község demográfiai mutatói 2023. január 1. statisztikai adatok alapján

A lakosság létszáma: 68 fő,

0-18 éves korúak száma: 12 fő

Ebből:

0-5 éves		6-14 éves		15-18 éves	
2		7		2	
fiú	lány	fiú	lány	fiú	lány
1	1	5	2	2	0

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A Gyvt. 15. § (1) bekezdése szerinti **pénzbeli és természetbeni ellátások**:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a gyermekétkeztetés,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,

A Gyvt. 18.§-a értelmében:

„(1) A jogosult gyermek számára a gyámhatóság az e törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg.

(1a) A települési önkormányzat vagy a fenntartó az e törvényben meghatározott módon, természetbeni ellátásként biztosítja a gyermekétkeztetést.

(2) A települési önkormányzat képviselő-testülete a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel pénzbeli támogatást állapíthat meg.

(3) E törvény szerint a gyámhatóság a gyermek gondozó szülőjének vagy más törvényes képviselőjének a gyermektartásdíjat megelőlegezi, a jogosult fiatal felnőttnek otthonteremtési támogatást állapít meg, és ezen pénzbeli ellátások folyósításáról rendelkezik.”

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, az eseti támogatásra, valamint egyéb kedvezményekre.

A települési önkormányzat jegyzője az arra rászoruló jogosult gyermek számára természetbeni ellátást állapít meg, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény címen.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és-ha megfelel a feltételeknek -a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- b) a Gyvt. 20/A. §-ban meghatározott pénzbeli támogatásnak,
- c) a Gyvt.-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A rászorultság megítélésének elsődleges követelménye a családi jövedelem pontos és körültekintő meghatározása.

A jegyző egy év időtartamra megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 165%-át, illetőleg a 180%-át:

- egyedülálló szülő esetén,
- vagy tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermek esetén,
- vagy a nagykorúvá vált, nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be.

Feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a Gyvt. 19. § (7) bekezdésben meghatározott értéket.

2023-ban a településen élő gyermeket nevelő családok közül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságának megállapítását nem kérte senki. A tárgyév december 31. napján a településen nem részesült senki gyermekvédelmi kedvezményben.

A Gyvt. 20/A. §-a értelmében annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alap összegű pénzbeli támogatást folyósít feltéve, ha nem minősül hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek a gyermek, vagy fiatal felnőtt.

2023. évben Hegyhátszentmárton községben, ezen támogatási formára nem került sor.

A Gyvt. 67/A. §-a szerint a gyermek, illetve nagykorúvá vált gyermek hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetének megállapítására vonatkozó szabályokat. Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, illetve nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi lehetőségek közül legalább egy, halmozottan hátrányos helyzetű az, aki esetében legalább két tényező fennáll:

- a gyermeket nevelő szülők legmagasabb iskolai végzettsége alacsony;
- a gyermeket nevelő szülők bármelyike aktív korúak ellátására jogosult, vagy 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartja nyilván a munkaügyi kirendeltség;
- elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény.

A jegyző, mint gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg, kérelemre külön döntésben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra (1 évre) állapíthatja meg a gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetét.

Hegyhátszentmárton községben kérelem hiányában 2023. évben nem került megállapításra gyermek hátrányos illetőleg halmozottan hátrányos helyzete.

Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

A szociális törvényben kapott felhatalmazás alapján került szabályozásra az Önkormányzat által a szociális ellátásokról szóló 6/2021. (VII.7.) rendeletben az Önkormányzat által nyújtható szociális típusú települési támogatások. A települési támogatás és a települési támogatásnak nem minősülő támogatások, mint átfogó kategóriák, egyes támogatási formáiban a felnőtt korúak, más formáiban pedig a gyermek és fiatal felnőtt korúak támogatását biztosítja.

Gyermeknevelést segítő települési támogatás: összegét augusztus hónapban gyermekenként 30.000,- Ft-ban határozta meg a testület. Augusztus hónapban az igényt benyújtó családok (6 család – 11 gyermek) részére összesen 330.000,- Ft támogatás került kifizetésre.

A önkormányzat szociális rendelete alapján december hónapban is tud az Önkormányzat támogatást nyújtani a gyermekeknek 25.000,- Ft összegben. 6 család igényelt támogatást, 8 gyerek részére összesen 200.000,- Ft került kifizetésre.

Gyermekszületési támogatás: 2023-es évben 1 db igény érkezett az Önkormányzathoz, a 100.000,- Ft támogatás kifizetésre került

Mikulás napi támogatás: 8 gyermek részére 5.000,- Ft értékű ajándécsomag került kiosztásra.

Gyermekétkeztetés

A hegyhátszentmártoni gyermekek vonatkozásában az intézményi gyermekétkeztetést Csákánydoroszlói Harangvirág Óvoda és Bölcsőde, valamint a csákánydoroszlói Csaba József Általános Iskola biztosítja.

A Gyvt. 21/C. §-a értelmében a települési önkormányzat kötelezően ellátandó feladatként biztosítja a szünidei gyermekétkeztetést, melynek keretében a szülő kérelmére az önkormányzat napi egyszeri meleg ételt biztosít ingyenesen valamennyi tanév rendjéről szóló évente meghatározott rendelet szerinti iskolai szünidő, valamint óvoda és bölcsőde ezen időszakoknak megfelelő zárva tartási időtartamára eső munkanapokon a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére. További gyermekek részére különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők részére ingyenesen biztosíthatja.

A 2022/23. és 2023/2024. tanév szüneteire vonatkozóan tekintettel arra, hogy hátrányos helyzetű gyermek nem volt a községben ingyenes szünidei gyermekétkeztetés nem került igénylésre, az önkormányzatnak nem kellett biztosítani szünidei étkeztetést.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A Gyvt. 15. § (2) bekezdésébe tartozó és a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

A Gyvt. 94. § (2) bekezdése értelmében a települési önkormányzat a törvényben foglaltak szerint, a (2a)-(4) bekezdésben meghatározottak figyelembevételével biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat (a gyermekek esélynövelő szolgáltatásainak kivételével).

Hegyhátszentmárton Község Önkormányzata a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás kötelezően biztosítandó feladatait a Zalamenti és Őrségi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat útján látja el.

A családsegítés keretében a Szolgálat biztosítja a szociális, életvezetési, mentálhigiénés tanácsadást, családgondozást, a veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működését, közösségfejlesztő, egyéni, csoportos terápiás programokat és szolgáltatásokat. Gyermekjóléti szolgáltatás keretében pedig olyan, a gyermek érdekeit védő speciális szolgáltatásokat végeznek, melyek a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését szolgálják.

A Szolgálat a 2023. évi részletes szakmai beszámolóját elkészítette, melyet az Önkormányzat megtárgyalta.

A Szolgálat tevékenysége során szoros, mindennapi szakmai kapcsolatot tart az Önkormányzattal, jegyzővel, az iskolákkal, az óvodai intézménnyel, a védőnővel, gyermekorvossal, esetenként a rendőrséggel.

Tapasztalható volt az elmúlt évben, hogy a jelzőrendszer tagjainak együttműködése jó volt, sokat fejlődött, a szervek többsége egymással kapcsolatot tart.

Hivatalunknak napra kész munkakapcsolata van a családgondozóval, a gyermekjóléti szolgálat munkatársával, és a védőnővel. Fontos szerepe van jelzőrendszeri tagoknak a megelőzésben, hogy a családokkal történő megfelelő foglalkozás és odafigyelés eredményeként ne legyen olyan eset, amely a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését veszélyeztetné.

Védőnői szolgálat

A védőnői szolgálat Vasalja Község Önkormányzatának fenntartásában, feladat-ellátási szerződés keretében került ellátásra Iváncon egy fő közalkalmazott foglalkoztatásával, aki hatékonyan látta el az ezzel kapcsolatos teendőit 2023. június 30-ig.

2023. július 1. napjától a jogszabályi változásokat követően ezt a feladatot a Vas Vármegyei Markusovszky Egyetemi Oktatókórház mint irányító vármegyei intézmény biztosítja. A védőnő feladatai közé tartozik a várandós anyák, a gyermekágyas anyák gondozása, a 0-6 éves korú gyermekek gondozása, a családgondozás. Tevékenységét az ivánci Egészségházban kialakított védőnői szolgálat tanácsadó helyiségében, valamint a családok otthonában végzi. Tevékenysége során szakmailag együttműködik az egészségügyi alap-és szakellátás, a gyermekjóléti, a szociális és családsegítést végző intézmények illetékes szakembereivel. Jelzőrendszeri tagként észleli és jelenti a családokban esetlegesen felmerülő problémákat esetek megoldásában részt vesz, javaslatot tehet a védelembe vételre. Munkája során állandó kapcsolatban van a települési önkormányzattal, gyermekjóléti szolgálattal és a gyámhatósággal.

Gyermekek napközbeni ellátása

A hegyhátszentmártoni gyermekek napközbeni ellátását a csákánydoroszlói Csaba József Általános Iskola, a Csákánydoroszló Község Önkormányzata által fenntartott Csákánydoroszlói Harangvirág Óvoda és Bölcsőde, illetve 2023. augusztus 31. napjáig az Iváncon működő Ivánci Gróf Sigray Klára Óvoda látta el.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A 2022-es évben megkezdett szakmai ellenőrzés jegyzőkönyvét a Vas Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály – Szociális és Gyámügyi Osztálya 2023. évben küldte meg. Általános megállapításuk: Az ügyiratok iktatása, számozása, az iratok kivezetése egységes rendben történik. Az összetartozó ügyiratok összeszerelésre kerülnek, így az ügyek könnyen nyomon követhetők. Az ügyiratkezelés az ASP rendszer Iktatás szakrendszer keretében történik.

Összegzőként az következőket állapították meg: Az Ivánci Közös Önkormányzati Hivatal jegyzői gyámhatósági tevékenysége összességében jó színvonalú, eljárásai és hozott döntései szakszerűek. Az ügyintézés során a vizsgált időszakban az Ákr. megfelelő rendelkezéseit a jegyző, illetve az ügyintéző figyelembe vették, a jogszabályi változásokat megfelelően alkalmazták a munkájuk során.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

Általában online módon tartott jelzőrendszeri esetmegbeszéléseken rendszeresen részt vettünk. Jelzőrendszer tagjainak együttműködése és a szervek döntő többségének egymással történő szoros kapcsolatfenntartása rendkívül fontos és indokolt a gyermekek védelme érdekében, ezért fokozottan törekedni kell arra, hogy ez a jövőben is fennmaradjon, illetve tovább fejlődjön ez az együttműködés.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

2023. évben gyermek- és fiatalok korosztályban bűnelkövető, illetőleg sértett a Körmenyi Rendőrkapitányság adatszolgáltatása szerint nem volt.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, dropprevenció stb.)

Az önkormányzat és a hegyhátszentmártoni székhelyű civil szervezet között az együttműködés nagyon jó. A civil szervezet rendezvények, szabadidős programok szervezésében, tartásában (pl.: Mikulás-napi rendezvény, farsang, gyermeknap, falunap, szabadidős tevékenységek, ünnepek előtti témnapok) segíti az önkormányzat munkáját, az önkormányzat pedig – lehetőségéhez mérten – anyagi támogatást biztosít a szervezet számára feladataik ellátásához, működésükhöz.

Hegyhátszentmárton, 2024. május 23.

R. dr. Spócs Ágnes
Radicsné dr. Spócs Ágnes
jegyző

